

Jeg havde tænkt paa at stille Vædringsforslag, men da hele Udvalget er enigt om dette Spørgsmaal, fandt jeg det ønskeligt at prøve derpaa. Jeg kan imidlertid ikke se rettere, end at hvad der foreligger, er et uberettiget Indgreb i Forældrenes Ret, og naar man vil erkende, hvad der vistnok ogsaa er Udvalgets Mening, at de gode Hjem ikke skulle forulempes — det er vel kun de daarlige Hjem, man har taget Sigte paa — tror jeg, at man ogsaa maa erkende, at det er en Fejl at bygge en Lov saaledes, at alle komme ind under de Straffebestemmelser, som netop ere beregnede paa de daarlige Hjem. Jeg tror, at Skolen, hvis man turde bygge den saaledes, at den kom til at staa som et Tilbud, anderledes vilde blive modtagen med Velvilje, og jeg tror, at dette vilde have en overordentlig Betydning. Naar Skolen udelukkende kom til at staa som et Tilbud, og man vilde lade hele Befolkningen have Ret til at vælge en Skolekommission og derigennem Ret til at være med ved Valget af Lærere, tror jeg, at det vilde være en saadan Opmuntring, at det vilde trænge ind i de allerfattigste Hjem, at der vilde blive et Kapløb til Skolen, og at det vilde blive en ganske forvindende Del af Befolkningen, som ikke vilde lade sine Børn faa Udgang til Dødslysning. Der kan naturligvis være daarlige Hjem, endog forbrøderiske Hjem, som opdrage deres Børn til at blive Forbrydere, men jeg tror ikke, at det er nødvendigt at tage Sigte paa dem i denne Lov; man har jo andre Midler over for dem. Naar man skal bygge en almindelig Lov, hvorved der skal gøres noget godt til Dødslysningens Fremme, tror jeg, man skal tage Sigte paa den gode, paa den retfærdige Befolkning, som virkelig vil gøre noget godt for sine Børns Udvikling. Jeg tror, at det vil blive et ganske lille Procenttal, om hvilket man kan sige, at de ingen Interesse have for, at deres Børn faa Undervisning i Skolen. Det er derfor min uafviselige Tro, at hvis man turde gaa til at tilbyde en Skole, der stod ude paa Landet som Tilbud, vilde disse Forslag her, baade angaaende Skolekommissionen og Børneantallet, være et stort Fremstridt, og jeg kunde da være med til at give det min bedste Anbefaling. Saa vidt jeg forstod baade den Motivering, som den erede Ordfører gav, og den afgivne Betænkning, er jeg heller ikke i Uenighed med Flertallet eller Udvalget i dens Betragtninger af det Maal, som egentlig skal være for Skolen, tværtimod, jeg har den samme Opfattelse, at det gælder om at skabe en Skole, der er saa god som muligt efter Nutidens Krav med alle de Forbedringer, som der i Nu-

tiden kan bydes. Deri ere vi enige, men vi ere ikke enige om de Former, som her foreslignes til dette Maals Opnaaelse, og jeg vil derfor henstille til Udvalget, om det ikke inden tredje Behandling vilde tænke alvorligt over dette Spørgsmaal, om der ikke kan være noget i, hvad jeg her har sagt, at man gaar Forældrene for nær, og hvis det kom til denne Erkendelse, er jeg ikke i Tvivl om, at det saa ogsaa vil finde Udveje til at forme andre Forslag, der bedre ramme, hvad der egentlig tilsigtes. Det er altsaa det første Afsnit, som jeg ikke er tilfreds med, og som jeg ikke tror vil gøre den tilsigtede Nytte ude blandt Befolkningen og vinde en saadan Anerkendelse, som Udvalget haaber. Derimod kan jeg i andet Afsnit følge Flertallet med Hensyn til Børneantallet i Skolen. I det hele kan jeg i andet og tredje Afsnit hovedsagelig følge Flertallet. Over for Vædringsforslag Nr. 27 agter jeg dog at følge Mindretallet, fordi jeg, dersom vi skulle have en Lov som denne, hvor det paalægges, at Børnene ikke kunne komme ud af Skolen for det fjortende Aar, og hvor der i Virkeligheden er baade Undervisningstvang og Skoletvang, mener, at Børnene over for Religionsundervisningen bør være stillede frit. Det er langt fra af den Grund, at jeg ringeagter Religionsundervisningen; tværtimod, men jeg anser det dog for formaaletstjenligt, at det bliver en fri Sag. Jeg har ikke noget imod, at Religionsundervisning gives i Skolen, men jeg mener dog, at de Hjem, der ikke ville have med det at gøre, skulle være fritagne derfor. Jeg mener, at man ikke i Kristendomsundervisning eller Trostager skal udøve nogen Tvang, alle Parter staa sig bedst ved Friheden. Jeg agter ogsaa at stemme for Mindretallets Forslag under Nr. 7, fordi jeg mener, at naar vi skulle have Skolepligt, skulle vi ikke gaa tilbage fra det nuværende og gaa over til at indføre Skolepligten til det fjortende Aar. Hovedsagelig kan jeg dog, som sagt, følge Flertallet ved andet og tredje Afsnit. Dertil skal jeg indskrænke mig.

Formanden (Sofus Høgsbro): Der er endnu indtegnet 8 Talere, og jeg skal derfor udsætte Mødet til Kl. 7½.

Mødet udsat Kl. 4. 40.